

สัมพันธ์กับเงินสดที่ต้องการในแต่ละปี เจ้าหนี้ระยะสั้นให้ความสนใจน้อยมากในการทำมาหา
ได้ในระยะยาว เขาต้องการรู้เพียงว่า การชำระหนี้ระยะสั้นเป็นไปโดยราบรื่นเพียงไร

ถ้าไรต่อหุ้นดูเหมือนว่า จะเป็นตัวที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในการเป็นมาตรการ
วัดผลการดำเนินงานของธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ความยากลำบากในการวัดกำไรบวกกับความ
ซับซ้อนของโครงสร้างเงินทุน หมายความว่า ทั้งตัวเลขและตัวส่วนห่างไกลจากการคำนวณ
อย่างง่าย

อย่างไรก็ตาม ตัวเลขที่ปรากฏในงบการเงินจะมีประโยชน์มากขึ้น เมื่อจัดทำในรูปของ
การเปรียบเทียบในรูปของอัตราส่วน หรืออัตราเปอร์เซ็นต์ โดยที่ข้อมูลตัวเลขที่นำมาเปรียบเทียบ
อยู่บนฐานเดียวกัน และวิธีการบัญชีเดียวกัน

ปัญหาท้ายบทสำหรับการทบทวน

ปัญหาข้อ 1. ต่อกำหนดให้เป็นงบการเงินเปรียบเทียบของบริษัท เจริญการค้า จำกัด

บริษัท เจริญการค้า จำกัด

งบดุล

ณ 31 ธันวาคม

สินทรัพย์	2535	2534
เงินสด	10,200	12,600
ลูกหนี้	81,150	27,000
ตัวเงินรับ	7,500	5,000
สินค้า	25,500	30,500
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	500	1,500
สินทรัพย์ถาวร (สุทธิ)	<u>96,850</u>	<u>81,000</u>
	<u>221,700</u>	<u>157,600</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เจ้าหนี้	20,000	30,000
ตัวเงินจ่าย (ธนาคาร)	35,000	15,000
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,500	2,250
ทุนหุ้นสามัญ	95,000	50,000
ทุนหุ้นบุริมสิทธิ	13,500	13,500
กำไรสะสม	<u>55,700</u>	<u>46,850</u>
	<u>221,700</u>	<u>157,600</u>

บริษัท เจริญการค้า จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2535

ขายสุทธิ	201,000
ต้นทุนขาย	<u>125,000</u>
กำไรขั้นต้น	76,000
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>50,500</u>
กำไรจากการดำเนินงาน	25,500
ดอกเบี้ยจ่าย	<u>2,800</u>
กำไรสุทธิ	<u>22,700</u>

ให้ทำ สมมติว่าท่านเป็นเจ้าของหน้าที่ฝ่ายให้สินเชื่อของบริษัท เงินทุน ท่านจะพิจารณาฐานะการเงินของบริษัท เจริญการค้า จำกัด เพื่อให้สินเชื่อ นั้น ท่านจะใช้อัตราส่วนอะไรบ้างสำหรับการกู้ยืมในระยะสั้น

เฉลยปัญหาข้อ 1.

การพิจารณาให้สินเชื่อระยะสั้น จะพิจารณาอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	=	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$		
		ปี 2535	=	ปี 2534
		$\frac{124,850}{57,500}$	=	$\frac{76,600}{47,250}$
		= 2.17 : 1	=	1.62 : 1
2. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว	=	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - (\text{สินค้า} + \text{ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า})}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$		
		ปี 2535	=	ปี 2534
		= $\frac{98,850}{57,500}$	=	$\frac{44,600}{47,250}$
		= 1.72 : 1	=	0.94 : 1

$$\begin{aligned}
3. \text{ การหมุนเวียนของลูกหนี้} &= \frac{\text{ขายเชื่อ}}{\text{ลูกหนี้ถัวเฉลี่ย}} \\
&= \frac{201,000}{\frac{81,150 + 27,000}{2}} \\
&= \frac{201,000}{54,075} \\
&= 3.7 \text{ ครั้ง} \\
\text{ระยะเวลาในการเก็บหนี้} &= \frac{365}{\text{การหมุนของลูกหนี้}} \\
&= \frac{365}{3.7} \\
&= 99 \text{ วัน} \\
4. \text{ การหมุนของสินค้า} &= \frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}} \\
&= \frac{12,500}{\frac{25,500 + 30,500}{2}} \\
&= \frac{125,000}{28,000} \\
&= 4.46 \text{ ครั้ง} \\
\text{ระยะเวลาที่สินค้าค้างอยู่} &= \frac{365}{\text{การหมุนของสินค้า}} \\
&= \frac{365}{4.46} \\
&= 82 \text{ วัน}
\end{aligned}$$

ปัญหาข้อ 2.

- ก. บริษัท เอมอร์ จำกัด ได้รับความสำเร็จในการลดค่าใช้จ่ายดำเนินงานลง ขณะเดียวกันก็สามารถเพิ่มยอดขายขึ้น อย่างไรก็ตามประธานของบริษัทยังคงไม่สบายใจ เมื่อพบว่าอัตราผลตอบแทนจากขายน้อยกว่า 5%
งบการเงินโดยสรุปของบริษัท สำหรับปี 2535 มีดังนี้

บริษัท เอมอร์ จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2535

ขาย	230,000,000
ต้นทุนขายและค่าใช้จ่าย	<u>220,000,000</u>
กำไรสุทธิ	<u><u>10,000,000</u></u>

บริษัท เอมอร์ จำกัด
งบดุล
ณ 31 ธันวาคม 2535

สินทรัพย์หมุนเวียน	108,000,000	หนี้สินหมุนเวียน	70,000,000
สินทรัพย์ถาวร	42,000,000	ส่วนของผู้ถือหุ้น	80,000,000
	<u>150,000,000</u>		<u>150,000,000</u>

ประธานของบริษัท เอมอร์ จำกัด ได้รับงบการเงินจากบริษัท นำชัย จำกัด เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับงบการเงินของบริษัทก็สังเกตเห็นได้ว่า บริษัท นำชัย จำกัด มียอดขายไม่ถึง 2 เท่าของบริษัท เอมอร์ จำกัด แต่มีกำไรมากเกือบเท่าตัว งบการเงินของบริษัท นำชัย จำกัด สำหรับปี 2535 มียอดสรุปดังนี้

บริษัท นำชัย จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2535

ขาย	90,000,000
ต้นทุนขายและค่าใช้จ่าย	<u>75,000,000</u>
กำไรสุทธิ	<u><u>15,000,000</u></u>

บริษัท นำชัย จำกัด

งบดุล

ณ 31 ธันวาคม 2535

สินทรัพย์หมุนเวียน	55,000,000	หนี้สินหมุนเวียน	30,000,000
สินทรัพย์ถาวร	245,000,000	หนี้สินระยะยาว	170,000,000
		ส่วนของผู้ถือหุ้น	100,000,000
	<u>300,000,000</u>		<u>300,000,000</u>

ให้ทำ ให้เปรียบเทียบตัวเลขทั้ง 2 บริษัทดังต่อไปนี้

1. กำไรสุทธิต่อขาย
 2. กำไรสุทธิต่อทรัพย์สินรวม
 3. กำไรสุทธิต่อส่วนทุน
 4. อัตราการหมุนของทรัพย์สินรวม
- ข. นายประสิทธิ์ เป็นประธานบริษัท ประสิทธิ์ จำกัด เมื่อต้นปี 2533 เขามีความเห็นที่เงินลงทุนในสินค้าคงเหลือมากเกินไป เมื่อเทียบกับปริมาณขายตามความเห็นของเขาคิดว่าจะต้องลดสินค้าคงเหลือลง โดยจะต้องศึกษาว่าสินค้าคงเหลือขั้นต่ำจะเป็นเท่าไร และขณะเดียวกันก็จะเพิ่มยอดขายและกำไร

ปริมาณขายและสินค้าคงเหลือ ทั้งสามปีมีดังนี้

	2 5 3 3	2 5 3 4	2 5 3 5
ขาย	4,380,000	5,230,000	6,080,000
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	2,570,000	3,137,000	4,120,000
สินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ย	825,000	685,000	630,000

ให้ทำ

คำนวณอัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือแต่ละปี และจำนวนวันที่เก็บสินค้าคงเหลือ

เฉลยปัญหาข้อ 2.

ก.	บริษัท เอมอร์	a i l นำชัย
1. กำไรสุทธิต่อขาย		
= $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย}}$	$\frac{10,000,000}{230,000,000}$	$\frac{15,000,000}{90,000,000}$
	= 4.3%	= 16.7%
2. กำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม		
= $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	$\frac{10,000,000}{150,000,000}$	$\frac{15,000,000}{300,000,000}$
	= 6.7%	= 5%
3. กำไรสุทธิต่อส่วนทุน		
= $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนทุน}}$	$\frac{10,000,000}{80,000,000}$	$\frac{15,000,000}{100,000,000}$
	= 12.5%	= 15%
4. อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม		
= $\frac{\text{ขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	$\frac{230,000,000}{150,000,000}$	$\frac{90,000,000}{300,000,000}$
	= 1.53 ครั้ง	= .3 ครั้ง

ข.	บริษัท ประสิทธิ์ จำกัด		
อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ	=	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$	
		2535	2534
		4,120,000	3,137,000
		630,000	685,000
		= 6.5	= 4.6
			2533
			2,570,000
			825,000
			= 3.1

$$\text{จำนวนวันที่เก็บสินค้าคงเหลือ} = \frac{365}{\text{การหมุนของสินค้า}}$$

2535	2534	2533
$\frac{365}{6.5}$	$\frac{365}{4.6}$	$\frac{365}{3.1}$
= 55 วัน	= 78 วัน	= 116 วัน

ปัญหาข้อ 3.

บริษัท วารี จำกัด

งบดุล

ณ 31 ธันวาคม

สินทรัพย์	2535	2534
เงินสด	133,600	104,600
ลูกหนี้	114,200	95,600
สินค้าคงเหลือ	138,800	134,400
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	130,000	-
สินทรัพย์ถาวร (สุทธิ)	236,400	221,200
ค่าความนิยม	-	30,000
	753,000	585,800
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เจ้าหนี้	67,200	63,200
ตัวเงินจ่าย (ธนาคาร)	16,600	17,400
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	72,000	56,000
เงินปันผลค้างจ่าย	10,000	12,000
เงินกู้จำนอง	190,000	92,000
ทุนหุ้นสามัญ (มูลค่าหุ้นละ 100 บาท)	170,000	150,000
เงินสูงกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ	20,000	20,000
กำไรสะสม	207,200	175,200
	753,000	585,800

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. ในปี 2534 บริษัทมีกำไรสุทธิประจำปี จำนวน 85,000 บาท
2. ในระหว่างปี 2535 บริษัทมียอดขายเชื่อ 1,171,200 บาท และต้นทุนขาย 643,000 บาท
3. ระหว่างปี 2535 บริษัทตัดบัญชีค่าความนิยมทั้งจำนวน โดยผ่านบัญชีกำไรสะสม และได้ประกาศจ่ายเงินปันผลเป็นเงินสด 42,000 บาท

ให้ทำ

- 1) กำไรสุทธิประจำปี 2535
- 2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ในปี 2535 และ ปี 2534
- 3) อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของเจ้าของ ในปี 2535 และ ปี 2534
- 4) กำไรสุทธิต่อหุ้น ในปี 2535 และ ปี 2534
- 5) ระยะเวลาในการเก็บหนี้ ในปี 2535 (1 ปี = 360 วัน)

เฉลยปัญหาข้อ 3.

การคำนวณหากำไรสุทธิ

กำไรสะสม

2535		2535	
จ่ายปันผล	42,000	ยกมา	175,200
ค่านิยม	30,000	กำไรสุทธิ	104,000
ยกไป	207,200		
	279,200		279,200

- 1) กำไรสุทธิ ปี 2535 มีจำนวน 104,000 บาท

ปี 2535

ปี 2534

- 2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} = \frac{104,000}{753,000} \times 100 = \frac{85,000}{585,800} \times 100$$

$$= 13.81\% \qquad = 14.51\%$$

- 3) อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของเจ้าของ

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} = \frac{104,000}{397,200} \times 100 = \frac{85,000}{345,200} \times 100$$

$$= 26.18\% \qquad = 24.62\%$$

$$\begin{aligned}
4) \text{ กำไรสุทธิต่อหุ้นทุน} &= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญ}} = \frac{104,000}{1,700} = \frac{85,000}{1,500} \\
&= 61.17 \text{ บาท} & = 56.67 \text{ บาท}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
5) \text{ ระยะเวลาในการเก็บหนี้} &= \frac{\text{ขายเชื่อ}}{\text{ลูกหนี้ถัวเฉลี่ย}} \\
&= \frac{1,171,200}{\frac{114,200 + 95,600}{2}} \\
&= \frac{1,171,200}{104,900} \\
&= 11.16 \text{ ครั้ง} \\
\text{ระยะเวลาในการเก็บหนี้} &= \frac{360}{11.16} \\
&= 32 \text{ วัน}
\end{aligned}$$

โจทย์แบบฝึกหัด

ข้อ 3–1 ข้อมูลโดยสรุปของบริษัท สหายรัก จำกัด สำหรับการดำเนินงานระหว่าง 2 ปี มีดังนี้

	2533	2534
ขาย	10,000	24,000
ต้นทุนขาย	6,000	16,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,500	4,000
ดอกเบี้ยจ่าย	100	400
ภาษีเงินได้	1,200	1,800
สินทรัพย์โดยเฉลี่ย	12,000	20,000
ส่วนทุนโดยเฉลี่ย	7,200	10,000

คณะกรรมการบริหารของบริษัทรู้สึกผิดหวังที่กำไรสุทธิของบริษัทไม่ได้เพิ่มขึ้นตามสัดส่วนของการเพิ่มขึ้นของยอดขาย และการใช้เงินทุนในทางที่เป็นประโยชน์มากขึ้นน่าจะชดเชยการเสี่ยงภัยในการหาเงินลงทุน และปัญหาในการที่จะต้องจ่ายค่าใช้จ่ายในการหาเงินลงทุนด้วย

- ให้ทำ 1. งบกำไรขาดทุนแสดงส่วนประกอบของแต่ละรายการเป็นอัตราร้อยละของยอดขาย (Common Size Statement) ทั้ง 2 ปี
- คำนวณหา
 - อัตราผลตอบแทนต่อขาย
 - อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์โดยเฉลี่ย
 - อัตรากำไรหมุนของสินทรัพย์
 - อัตราผลตอบแทนต่อส่วนทุนโดยเฉลี่ย

ข้อ 3–2 บัญชีรายได้ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของบริษัท ดีเลิศ จำกัด ที่ผ่านการปรับปรุงบัญชีแล้ว สำหรับปีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2534 มีดังนี้

ขาย	132,400
ซื้อ	96,550
สินค้าคงเหลือ 1 เมษายน 2533	9,600
สินค้าคงเหลือ 31 มีนาคม 2534	8,200
ค่าจ้างและเงินเดือน	8,550
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	600
ค่าเช่า	4,750
ค่าโฆษณา	2,300
ดอกเบี้ยจ่าย	2,350
ภาษีและค่าธรรมเนียม	650
ค่าโทรศัพท์	400
ค่าไฟฟ้า แสงสว่าง และความร้อน	1,350
ค่าประกันภัย	700
วัสดุสิ้นเปลือง	1,900

ภาษีเงินได้ประมาณว่า = 25% ของกำไรสุทธิก่อนหักภาษี

ให้ทำ

- 1) บริษัท ดีเลิศ จำกัด ทำกำไรขั้นต้นสำหรับปี สิ้นสุด 31 มีนาคม 2534 ในอัตราเท่าใด
- 2) อัตราผลตอบแทนต่อยอดขายมีเท่าใด
- 3) ค่าเช่าและดอกเบี้ยจ่าย ทำกำไรได้เป็นกี่เท่า

ข้อ 3-3 บริษัท เกรียงไกร จำกัด นำผลการดำเนินงานระหว่างปี 2533 และ 2534 มาพิจารณา เพื่อคำนวณอัตราส่วนบางอย่าง ยอดขายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน สำหรับปี สิ้นสุด 30 มิถุนายน 2533 และ 2534 จำนวน 400,000 บาท 600,000 บาท ต้นทุนขาย 240,000 และ 360,000 บาท ตามลำดับ ส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน และหนี้สินหมุนเวียน มีดังนี้

	2533	2534
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด	40,000	50,000
ลูกหนี้	80,000	60,000
สินค้าคงเหลือ	120,000	180,000
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	—	10,000
	<u>240,000</u>	<u>300,000</u>
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้	60,000	90,000
ตัวเงินจ่าช	—	10,000
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	20,000	50,000
หนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ	20,000	50,000
	<u>100,000</u>	<u>200,000</u>

ให้ทำ

- 1) แสดงส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียน และหนี้สินหมุนเวียนเป็นเปอร์เซ็นต์ (Common Size Statement)
- 2) คำนวณ Current Ratio และ Acid Test Ratio ของทั้งสองปี
- 3) คำนวณอัตราการหมุนสินค้าคงเหลือ และอัตราการหมุนของลูกหนี้ ทั้ง 2 ปี

ข้อ 3—4 บริษัท ชาญชัย จำกัด ทำการผลิตสินค้าชนิดใหม่อีกชนิดหนึ่งพร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงลักษณะการดำเนินงานใหม่ ผลการดำเนินงานจะนำมาเปรียบเทียบกับนโยบายเดิม เพื่อหาสิ่งที่ควรแก้ไข บดูลเปรียบเทียบระหว่าง 3 ปี มีดังนี้

บริษัท ชาญชัย จำกัด

งบดุล

ณ 31 ธันวาคม

	2532	2533	2534
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสด	463,000	281,000	316,000
ลูกหนี้	286,000	338,000	452,000
สินค้า	247,000	582,000	624,000
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	18,000	21,000	23,000
	<u>1,014,000</u>	<u>1,222,000</u>	<u>1,415,000</u>
สินทรัพย์ถาวร			
ที่ดิน	82,000	146,000	146,000
อาคาร	386,000	923,000	917,000
เครื่องจักรและอุปกรณ์	435,000	1,355,000	1,347,000
	<u>903,000</u>	<u>2,424,000</u>	<u>2,410,000</u>
รวมสินทรัพย์	<u>1,917,000</u>	<u>3,646,000</u>	<u>3,825,000</u>
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้	137,000	190,000	248,000
ตัวเงินจ่าย	100,000	350,000	200,000
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	28,000	31,000	80,000
ภาษีค้างจ่าย	218,000	270,000	312,000
	<u>483,000</u>	<u>841,000</u>	<u>840,000</u>
หนี้สินระยะยาว			
ตัวเงินจ่าย		1,100,000	1,100,000
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนหุ้นสามัญ	300,000	300,000	300,000
เงินสูงกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ	540,000	540,000	540,000
กำไรสะสม	594,000	865,000	1,045,000
	<u>1,434,000</u>	<u>1,705,000</u>	<u>1,885,000</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>1,917,000</u>	<u>3,646,000</u>	<u>3,825,000</u>

บริษัท ชาญชัย จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม

	2533	2534
ขาย	3,840,000	4,730,000
ต้นทุนขาย	<u>2,235,000</u>	<u>2,666,000</u>
กำไรขั้นต้น	<u>1,605,000</u>	<u>2,064,000</u>
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,022,000	1,186,000
ดอกเบี้ยจ่าย	<u>31,000</u>	<u>77,000</u>
	<u>1,053,000</u>	<u>1,263,000</u>
กำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้	552,000	801,000
ภาษีเงินได้	<u>217,000</u>	<u>286,000</u>
กำไรสุทธิ	<u>335,000</u>	<u>515,000</u>

ให้ทำ

- 1) อัตราผลตอบแทนต่อขายสุทธิ ปี 2533 และ 2534
- 2) อัตราผลตอบแทนต่อทรัพย์สินรวม ปี 2533 และ 2534 (ทรัพย์สินใช้ยอดปลายปี)
- 3) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ปี 2533 และ 2534 (ส่วนของผู้ถือหุ้นใช้ยอดปลายปี)
- 4) อธิบายผลจากการวิเคราะห์ห้วงการเงินข้างต้น

ข้อ 3-5

บริษัท รัตนา จำกัด
งบดุล
ณ 31 ธันวาคม

	2534	2533	2532
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน	572,000	597,500	581,000
สินทรัพย์ถาวรสุทธิ	<u>480,000</u>	<u>430,000</u>	<u>445,000</u>
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	<u>1,052,000</u>	<u>1,027,500</u>	<u>1,026,000</u>
หนี้สินและทุน			
หนี้สินหมุนเวียน	85,000	75,000	60,000
หนี้สินระยะยาว	100,000	150,000	200,000
ส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>867,000</u>	<u>802,500</u>	<u>765,500</u>
หนี้สินและทุน	<u>1,052,000</u>	<u>1,027,500</u>	<u>1,026,000</u>
ข้อมูลเพิ่มเติม			
	2534	2533	2532
ขายสุทธิ	535,000	466,000	437,500
ต้นทุนขาย	377,000	356,000	315,500
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	43,500	35,500	36,500

ให้ทำ จากข้อมูลข้างต้นให้คำนวณหาอัตราส่วนต่าง ๆ ของปี 2533 และปี 2534 ดังนี้

- 1) อัตราผลตอบแทนต่อขายสุทธิ
- 2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย
- 3) อัตราร้อยละของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินและทุน
- 4) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ข้อ 3-6 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลของบริษัท สินเจริญ จำกัด ณ 31 ธันวาคม 2534 และ 2533

	31 ธันวาคม	
	2534	2533
สินทรัพย์หมุนเวียน	230,000	170,000
โรงงานและอุปกรณ์	290,000	305,000
หนี้สินหมุนเวียน	130,000	110,000
หนี้สินระยะยาว	115,000	130,000
ทุนหุ้นสามัญ (หุ้นละ 100 บาท)	225,000	200,000
กำไรสะสม	50,000	35,000

ข้อมูลเพิ่มเติม

ในระหว่างปี 2534 ไม่มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น กำไรสุทธิของปี 2533 มีจำนวน 10,000 บาท

ให้ทำ

1. คำนวณหากำไรสุทธิปี 2534
2. คำนวณหาอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ปี 2534 และปี 2533
3. คำนวณหาอัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของเจ้าของ ปี 2534 และปี 2533
4. คำนวณหาอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ปี 2534 และปี 2533

ข้อ 3-7 ต่อไปนี้เป็นงบการเงินเปรียบเทียบของบริษัท นาวี จำกัด

บริษัท นาวี จำกัด
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2535 และ 2534

(หน่วย : พันบาท)

	2534	2535
ขาย	625	500
ต้นทุนขาย	<u>441</u>	<u>350</u>
กำไรขั้นต้น	184	150
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>124</u>	<u>100</u>
กำไรสุทธิ		

บริษัท นาวิ จำกัด
งบดุลเปรียบเทียบ
ณ 31 ธ.ค. 2533-2535

(หน่วย : พันบาท)

	2533	2534	2535
สินทรัพย์			
เงินสด	19	21	20
ลูกหนี้ (สุทธิ)	56	58	50
สินค้า	112	106	100
เงินลงทุนระยะยาว	30	30	30
อุปกรณ์โรงงาน (สุทธิ)	306	297	300
รวมสินทรัพย์	<u>523</u>	<u>512</u>	<u>500</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน	58	53	50
หนี้สินระยะยาว	60	60	60
ทุนหุ้นสามัญ	250	250	250
เงินสูงกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ	20	20	20
กำไรสะสม	135	129	120
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>523</u>	<u>512</u>	<u>500</u>

- ให้ทำ 1) จากงบกำไรขาดทุนข้างต้น ให้แสดงส่วนประกอบของแต่ละรายการเป็นอัตราร้อยละของยอดขาย (Common Size Statement) ทั้ง 2 ปี
- 2) คำนวณ Current Ratio และ Acid Test Ratio ของปี 2534 และปี 2535
- 3) คำนวณอัตรากำไรสุทธิของสินค้าคงเหลือ และระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ของปี 2534 และปี 2535 (สมมติว่าระยะเวลาการให้สินเชื่อของกิจการเป็น 25 วัน)
- 4) ให้ประเมินผลสภาพคล่องของ บริษัท นาวิ จำกัด จากการวิเคราะห์งบการเงินข้างต้น

ข้อ 3-8 บริษัท ศิริชัย จำกัด ดำเนินกิจการค้ามาหลายปีแล้ว กิจการมีผลกำไร และการจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอทุกปี ต่อไปนี้เป็นงบการเงินเปรียบเทียบของกิจการในรอบ 2 ปี

บริษัท ศิริชัย จำกัด
งบดุล
ณ 31 ธันวาคม 2535

	2535	2 5 3 4
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน	210,000	195,000
สินทรัพย์ถาวร (สุทธิ)	<u>32,000</u>	<u>33,000</u>
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	<u>242,000</u>	<u>228,000</u>
หนี้สินและทุน		
หนี้สินหมุนเวียน	42,900	33,900
ทุนหุ้นสามัญ (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	10,000	10,000
เงินสูงกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ	125,000	125,000
กำไรสะสม	<u>64,100</u>	<u>59,100</u>
หนี้สินและทุนทั้งสิ้น	<u>242,000</u>	<u>228,000</u>

บริษัท ศิริชัย จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม

	2535	2534
ขายสุทธิ	420,000	400,000
ต้นทุนขาย	<u>280,000</u>	<u>260,000</u>
กำไรขั้นต้น	140,000	140,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>๑๘,๐๐๐</u>	98,000
กำไรสุทธิก่อนหักภาษี	45,000	42,000
ภาษีเงินได้	22,500	21,000
กำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้	<u><u>22,500</u></u>	<u><u>21,000</u></u>

ให้ทำ

1. แสดงส่วนประกอบของแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุน เป็นอัตราร้อยละของยอดขาย (Common Size Statement) ทั้ง 2 ปี
2. คำนวณหาเงินปันผลต่อหุ้นสำหรับปี 2535 (แสดงการคำนวณหาเงินปันผลประกอบด้วย)
3. คำนวณหา
 - (ก) อัตราผลตอบแทนต่อขาย ของปี 2535, 2534
 - (ข) อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของเจ้าของ สำหรับปี 2535, 2534

บริษัท พิบูล จำกัด

งบดุล

ณ 31 ธันวาคม

สินทรัพย์	2534	2535
เงินสด	90,500	18,000
หลักทรัพย์ลงทุนระยะสั้น	80,000	—
ลูกหนี้	64,000	68,000
สินค้าคงเหลือ	84,000	90,000
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	6,000	5,800
สินทรัพย์ถาวร (สุทธิ)	<u>58,500</u>	<u>248,200</u>
	<u>383,000</u>	<u>430,000</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เจ้าหนี้	55,000	43,600
ตัวเงินจ่าย	—	5,000
ค่าแรงค้างจ่าย	1,200	800
ภาษีค้างจ่าย	5,000	4,800
เงินกู้จำนอง	10,000	60,000
ทุนหุ้นสามัญ (มูลค่าหุ้นละ 100 บาท)	250,000	250,000
กำไรสะสม	<u>61,800</u>	<u>65,800</u>
	<u>383,000</u>	<u>430,000</u>
ข้อมูลเพิ่มเติม	2534	2535
ขายเชื่อ	842,800	960,000
ต้นทุนขาย	622,500	715,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	168,000	190,700
ให้ทำ (กำหนดให้ 1 ปีเท่ากับ 360 วัน)		
1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว สำหรับปี 2534 และปี 2535		
2. ระยะเวลาในการเก็บหนี้ สำหรับปี 2535		
3. ระยะเวลาที่สินค้าค้างอยู่ สำหรับปี 2535		
4. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น สำหรับปี 2534 และปี 2535		

ข้อ 3-10

บริษัท รัตนา จำกัด
งบดุล
ณ 31 ธันวาคม

	2535	2534	2533
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน	572,000	597,500	581,000
สินทรัพย์ถาวรสุทธิ	<u>480,000</u>	<u>430,000</u>	<u>445,000</u>
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	<u>1,052,000</u>	<u>1,027,500</u>	<u>1,026,000</u>
หนี้สินและทุน			
หนี้สินหมุนเวียน	85,000	75,000	60,500
หนี้สินระยะยาว	100,000	150,000	200,000
ส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>867,000</u>	<u>802,500</u>	<u>765,500</u>
หนี้สินและทุน	<u>1,052,000</u>	<u>1,027,500</u>	<u>1,026,000</u>
ข้อมูลเพิ่มเติม			
	2535	2534	2533
ขายสุทธิ	535,000	466,000	437,500
ต้นทุนขาย	377,000	356,000	315,500
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	43,500	35,500	36,500

จากข้อมูลข้างต้นให้ท่านคำนวณหาอัตราส่วนต่างๆ ของปี 2534 และ ปี 2533 ดังนี้

- (1) อัตราผลตอบแทนต่อขายสุทธิ
- (2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย
- (3) อัตราร้อยละของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินและทุน
- (4) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ข้อ 3-11 จากงบดุลเปรียบเทียบ และงบกำไรขาดทุนของบริษัท พนากร จำกัด สำหรับระยะเวลา 2 ปี มีดังนี้

บริษัท พนากร จำกัด
งบดุลเปรียบเทียบ
ณ 31 ธันวาคม

	2535	2534
สินทรัพย์		
เงินสด	3,300,000	2,640,000
ลูกหนี้สุทธิ	4,980,000	4,200,000
สินค้าคงเหลือ	4,500,000	3,000,000
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	1,260,000	1,500,000
อาคารและอุปกรณ์	<u>6,150,000</u>	<u>5,040,000</u>
	<u>20,190,000</u>	<u>16,380,000</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เจ้าหนี้	3,540,000	4,140,000
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1,680,000	1,260,000
หนี้สินระยะยาว	2,400,000	3,000,000
ทุนหุ้นสามัญ (มูลค่าหุ้นละ 20 บาท)	7,200,000	4,800,000
ส่วนเกินกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ	2,052,000	600,000
กำไรสะสม	<u>3,318,000</u>	<u>2,580,000</u>
	<u>20,190,000</u>	<u>16,380,000</u>

ในปี 2534 กิจการจ่ายเงินปันผล 240,000 บาท และปี 2535 จ่ายเงินปันผล 462,000 บาท

บริษัท พนากร จำกัด
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ
สำหรับ ปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม

	2535	2534
ขายสุทธิ	15,600,000	13,800,000
ต้นทุนขาย	<u>9,600,000</u>	<u>9,000,000</u>
กำไรขั้นต้น	6,000,000	4,800,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>3,600,000</u>	<u>3,480,000</u>
กำไรจากการดำเนินงาน	2,400,000	1,320,000
ดอกเบี้ยจ่าย	<u>120,000</u>	<u>150,000</u>
กำไรก่อนหักภาษี	2,280,000	1,170,000
ภาษีเงินได้	<u>1,080,000</u>	<u>540,000</u>
กำไรสุทธิ	<u>1,200,000</u>	<u>630,000</u>

ให้ทำ จากงบการเงินของบริษัท พนากร จำกัด ให้ท่านประเมินความสามารถในการหา
กำไรของบริษัท พร้อมทั้งอธิบายประกอบ

ในหนังสือเฉลยแบบฝึกหัด รหัส 35262 ให้นักศึกษาแก้ พ.ศ. ใหม่ ดังนี้

พ.ศ. 2527 เป็น 2532

พ.ศ. 2528 เป็น 2533

พ.ศ. 2529 เป็น 2534

พ.ศ. 2530 เป็น 2535

(สำหรับแบบฝึกหัดบทที่ 3, 4, 5 และ 7)